

Кейт Мортън - „Пазителка на тайните“

Провинциална Англия, къща наред полето, летен ден в началото на шейсетте години на двайсети век. Къщата е непретенциозна: наполовина дървена, с олющена бяла боя от запад и плъзнал нагоре по мазилката повет. Комините пушат и само с един поглед разбираш, че долу на печката къкри топла и вкусна гозба. Има нещо характерно в разположението на зеленчуковата градина, просто така, в задния двор, в гордия блясък на витражните прозорци в оловни рамки, в старателно закърпените керемиди на покрива.

Грубовата ограда обикаля къщата, а осеяна с вдлъбнати дървена порта отделя градината от ливадите наоколо и гъсталака отвъд. Между чворести дървета ромоли поточе с каменисто дъно, което от векове се стрелка между сянка и слънчева светлина, но оттук не се чува. Твърде далеч е. Къщата е съвсем усамотена, намира се в края на дълга прашна алея и не се вижда от тесния междуселски път, с който носи едно и също име.

Всичко е застинало, всичко е притихнало, ако не броим случаен лек порив на вятъра. Два бели обръча за игра – миналогодишната мода – стоят подпрени на арката, обрасла с глицинии. Кукла негърче с превръзка на окото и излъчващо достойнство изражение бди от наблюдателната си позиция в кошницата за щипки върху зелена количка за пране. Ръчна количка, натоварена с гърнета, търпеливо чака край навеса.

Въпреки спокойствието или може би заради него цялата гледка е заредена с очакване като театрална сцена точно преди актьорите да излязат на нея. Когато нито една възможност не е отхвърлена и обстоятелствата все още не са предопределили съдбата, и в този момент...

– Лоръл! – чува се нетърпелив детски глас в далечината. – Лоръл, къде си?

И сякаш магията се разваля. Светлините в къщата притъмняват, завесата се вдига.

Няколко кокошки изникват отнякъде и започват да кълват между тухлите на градинската пътека, сянка на сойка прелита през градината, трактор лениво забръмчава на близката ливада.

А високо над всичко, на пода на дървена детска къщичка на едно дърво, по гръб лежи шестнайсетгодишно момиче, притиска към небцето си лимоновия бонбон, който смуче, и въздиша...

Сигурно би било жестоко просто да ги остави да продължат да я търсят, но заради горещината и тайната, която пазеше, не ѝ се играеше много, още по-малко на детински игри. Пък и всичко беше част от предизвикателството и както казваше татко: играйте честно, а също – няма да разберете, ако не опитате. Лоръл не беше виновна, че повече я бива в изнамирането на скришни места. Да, вярно, другите бяха по-малки от нея, но не бяха бебета.

Във всеки случай не искаше да я намерят. Не днес. Не сега. Искаше само да лежи, да усеща как тънкият памучен плат на роклята потрепва от вятъра върху голите ѝ крака и да мисли за него.

За Били.

Лоръл затвори очи и името му се изписа в курсив по тъмните ѝ клепахи. Неон, искрящ розов неон. Кожата ѝ настръхна и тя завъртя бонбона така, че кухнята му среда застана на върха на езика ѝ.

Били Бакстър.

Начинът, по който я зяпаше над черните си слънчеви очила, щърбавата му, крива усмивка, тъмната му контешка коса...

Стана мигновено, точно каквато трябваше да бъде истинската любов. Преди три съботи на слизане от автобуса двете с Шърли се натъкнаха на Били и приятелите му, които пушеха цигари на стълбите пред залата за танци. Очите им се срещнаха и Лоръл благодари на бога за решението си да похарчи парите си за уикенда за нови найлонови чорапи.

– Хайде, Лоръл. – Беше Айрис, гласът ѝ звучеше омаломощено от жегата. – Защо не играеш честно?

Лоръл още по-силно стисна очи.

Бяха изтанцували заедно всеки танц. Джазовият ритъм се беше ускорил, косата ѝ се беше изхлузила от френския кок, който внимателно бе направила по образец от корицата на списание „Банти“, а краката я заболяха, но все пак бе продължила да танцува. Спря чак когато Шърли, намусена, задето е пренебрегната, се приближи като някаква лелка до сестра си и заяви, че последният автобус към къщи тръгва, ако Лоръл изобщо се интересува дали ще спази вечерния си час (тя, Шърли, и в двата случая със сигурност нямало да има нищо против). Шърли се отдалечи, Лоръл, изчервена, каза „довиждане“, Били я сграбчи за ръката, дръпна я по-наблизо и тогава дълбоко в себе си Лоръл с ослепителна яснота проумя, че е настъпил мигът, онзи красив, звезден миг, който е чакала цял живот...

– О, както искаш! – отсече сърдито Айрис. – Но не ме обвинявай, ако не остане торта.

Слънцето бе превалило пладнe, сноп лъчи се промъкна през прозорчето на къщичката и оцвети клепачите на Лоръл отвътре в цвят на черешова кола. Тя се надигна, но не понечи да напусне скривалището си. Заплахата беше обяснима поради всеизвестната слабост на Лоръл към маминия пандишпанен сладкиш „Виктория“, обаче не действа. Лоръл много добре знаеше, че ножът за рязане на торта лежи забравен върху кухненската маса, пропуснаха го в хаоса, докато семейството събираше кошниците за пикник, одеяла, газирана лимонада, плажни хавлии, новия транзистор и изхвърча набързо от къщата. Знаеше, защото, когато се бе върнала уж заради играта на криеница и се бе промъкнала в хладната притъмняла къща, за да вземе онова пакетче, бе видяла ножа с червена панделка на дръжката да лежи до фруктиерата.

Ножът беше свързан с традиция – с него режеше всяка торта за рожден ден, всеки коледен пай, всеки приготвен за нечия утеха сладкиш в историята на семейство Никълсън, – а майка им педантично се придържаше към традицията. По тази причина Лоръл знаеше, че е свободна, докато някой не бъде изпратен да донесе ножа. И защо не? В семейство като тяхното, където спокойните мигове са същинска бяла врана, където някой винаги влиза през една врата или затръшва друга, да пилееш уединение бе равносилно на светотатство.

Тя се нуждаеше от време за себе си, особено днес.

Пакетчето за Лоръл пристигна по пощата в четвъртък и, за щастие, Роуз срещна пощальона, а не Айрис или Дафни, или – боже опази! – мама. Лоръл веднага разбра чие име ще намери вътре. Бузите ѝ пламнаха, но някак успя да измърмори нещо за Шърли, за някаква музикална група и за плоча, която взема назаем. У Роуз това не предизвика никакво смущение, тъй като вниманието ѝ, в най-добрия случай непостоянно, вече се бе прехвърлило върху пеперуда, кацнала на оградата.

По-късно същата вечер, когато всички се бяха скупчили пред телевизора и гледаха „Джукбокс Джури“, Айрис и Дафни спореха кой е по-добър: Клиф Ричард или Адам Фейт, а баща им оплакваше фалшивия им американски акцент и в по-широк план – прахосването на Британската империя, Лоръл се измъкна. Заклучи се в банята, седна на пода и облегна гръб на вратата.

С треперещи пръсти разкъса единия край на пакетчето.

В скута ѝ падна увита книжка. Прочете заглавието ѝ през хартията – „Рожден ден“ от Харолд Пинтър – и радостна тръпка плъзна по гръбнака ѝ. Лоръл не успя да сдържи възторга си.

Пхна книжката в калъфката на възглавницата си и оттогава спеше с нея. Не беше много удобно, но ѝ харесваше да я държи близо до себе си. Имаше нужда да я усеща. Важно беше.

Лоръл наистина вярваше, че има моменти, когато човек стига до кръстопът; когато се случва нещо неочаквано и променя хода на събитията в живота му. Премиерата на постановката на Пинтър беше точно такъв момент. Прочела бе за събитието във вестника и у нея се бе породил необясним подтик да отиде. Каза на родителите си, че ще бъде у Шърли, закле Шърли да пази тайната и после хвана автобуса за Кеймбридж. Това беше първото ѝ пътуване някъде сама и докато седеше в затъмнената зала на театъра и гледаше как рожденият ден на Станли се превръща в кошмар, тя изпита такова възвисяване на духа, каквото никога досега не бе изпитвала. Беше откровение, каквото, изглежда, спохождаше поруменелите госпожици Бъкстън всяка неделя в църквата, и докато Лоръл, която подозираше, че ентусиазмът им се дължи повече на новия млад енорийски пастор, отколкото на словото Божие, седеше на ръба на евтиното си място, бушуващата на сцената драма нахлу в гърдите ѝ, вля се в собствената ѝ кръв и тя почувства как лицето ѝ блажено пламва. Тогава разбра. Не беше сигурна какво точно, но със сигурност разбра: животът е нещо много повече и я очаква.

Запази тайната си, не беше напълно сигурна какво да прави с нея, още по-малко – как да я обясни на някой друг, но това трая до следващата вечер, когато ръката на Били я обгърна, а бузата ѝ се оказа силно притисната към коженото му яке. И пред него призна всичко...

Лоръл извади писмото му от книгата и го прочете отново. Беше кратко, той ѝ съобщаваше само, че ще я чака с мотора си в края на уличката в два и половина в събота следобед – имало едно местенце, което искал да ѝ покаже, любимото му място по брега.

Лоръл погледна часовника си. Оставаха по-малко от два часа.

Когато тя му разказа за представлението на „Рожден ден“ и как то я е накарало да се почувства, той кимна и на свой ред разказа на Лоръл за Лондон, за театрите и за групите, които беше слушал в безименни нощи клубове, а тя съзря бляскави възможности. После я бе целунал, първата ѝ истинска целувка, и електрическата крушка в главата ѝ избухна и всичко стана бяло.

Лоръл се премести там, където Дафни бе подпряла огледалцето си, и се взря в отражението си, сравнявайки малките черни линии, които прилежно бе нарисувала в ъгъла на всяко око. Доволна, че са равни, тя приглади бретона си и се опита да потисне мрачното отвратително чувство, че е забравила нещо важно. Беше се сетила за плажна хавлия, вече бе облякла банския си костюм под роклята, каза на родителите си, че госпожа Ходжкинс се нуждае от нея още няколко часа, за да изчисти и помете салона.

Лоръл отмести поглед от огледалото и изгриза щръкнало парченце от нокътя си. Наистина не беше привично за нея да се измъква тайно; беше добро момиче, всички го казваха: учителите, майките на приятели, госпожа Ходжкинс, но имаше ли избор? Нима бе възможно да обясни на майка си и на баща си?

Сигурна беше, че родителите ѝ никога не са изпитвали любов – няма значение какви истории за запознанството си разказваха охотно. Да, обичаха се много, но това беше сигурната обич между възрастния, която се изразява в разтриване на рамене и несекващо поднасяне на чай. Не, гневно въздъхна Лоръл, те със сигурност не познаваха другата любов, тази с фойерверки и лудо биещи сърца, и с физически желания – изчерви се тя.

Топъл порив на вятъра донесе отдалече смеха на майка ѝ заедно със смътното усещане, че тя стои пред пропаст в живота си, и събуди у Лоръл нежност. Милата мама! Не беше виновна, че младостта ѝ бе погубена от войната. Нито, че е била на двајсет и пет, когато срещнала татко и се оженили; че и досега демонстрираше способността си да прави лодки от хартия, когато някой от тях се нуждае от ободряване; че най-вълнуващото за нея събитие през лятото е да спечели наградата на селския клуб по градинарство и снимката ѝ да бъде публикувана във вестника (не само в местния вестник – статията излизаше и в лондонската преса, нещо извънредно за регионално събитие. Бащата на Шърли, адвокат, радостно я бе изрязал от вестника и я бе донесъл да им я покаже).

Когато татко закачи изрезката на новия хладилник, мама се смути престорено и се възпротиви, но само с половин уста – не свали снимката. Не, тя се гордееше с невероятно дългите шушулки боб, наистина се гордееше, и точно това имаше предвид Лоръл. Изплю парченцето от нокътя си. По някаква неописуема причина изглеждаше по-мило да измамиш човек, който се гордее с бобови шушулки, отколкото да го накараш да приеме, че светът се е променил.

Лоръл нямаше много опит в маменето. Семейството ѝ беше задружно – всички нейния приятели го отбелязваха. И пред нея, и със сигурност зад гърба ѝ. От гледна точка на външните хора, семейство Никълсън се бяха отдали на силно подозрителния грях да се харесват един друг. Но напоследък нещата се промениха. Макар да правеше всички обичайни неща, Лоръл усещаше нова, странна отдалеченост. Летният бриз разпиля коса по бузата ѝ и тя леко се намръщи. Вечер, докато седяха около масата и баща ѝ пускаше милите си шеги, съвсем не забавни, но въпреки това посрещани с всеобщ смях, Лоръл сякаш наблюдаваше близките си отвън – сякаш те седяха в купе във влака, споделяха старите семейни традиции, а тя стоеше сама на гарата и гледаше как се отдалечават.

Само дето тъкмо тя щеше да ги напусне, и то скоро. Проучила беше нещата: трябваше да отиде в Централното театрално училище. Чудеше се какво ли ще кажат родителите ѝ, когато им съобщи, че иска да замине. Не бяха твърде светски настроени – майка ѝ не бе ходила в Лондон, откакто Лоръл се бе родила – и дори беглото предположение, че най-голямата им дъщеря смята да се премести там, да не говорим за планирания от нея съмнителен живот в театъра, вероятно щеше да им докара удар.

Под Лоръл прането се бе свило мокро на простора. Единият крачол на джинсите, които баба Никълсън ненавиждаше („Изглеждаш евтино, Лоръл – няма нищо по-лошо от момиче, което се фръцка“), се удряше в другия и плашеше еднокрилата кокошка, която крякаше и се въртеше в кръг. Лоръл плъзна слънчевите си очила с бяла рамка надолу по носа си и се облегна на стената на къщичката.

Проблемът беше войната. Беше свършила преди шестнайсет години – почти колкото целия ѝ живот – и светът беше продължил напред. Сега всичко беше различно: мястото на противогазите, униформите, купоните за храна и всичко останало беше в големия стар куфар с цвят каки, който баща ѝ държеше на тавана. За жалост обаче, някои хора, изглежда, не го осъзнаваха, а именно – всички над двајсет и пет години.

Били твърдеше, че тя няма да може да намери нужните думи, за да я разберат. Наричало се „разлика между поколенията“ и било безполезно тя да опитва да им обяснява. Така пишело в книгата на Алан Силитоу, която той носеше навсякъде в джоба си – възрастните не трябва да разбират децата си, а ако ги разбират, значи нещо не е наред.

Традиционното възпитание на Лоръл – доброто момиче, предано на родителите си – я бе подтикнало да му се противопостави, но тя не го направи. Вместо това мислите ѝ се насочиха към нощите напоследък, когато успяваше пълзешком да се измъкне от сестрите си; когато пристъпваше навън в благоуханния здрач с транзистор, скрит под

блузата, и с разтуптяно сърце се изкатерваше в къщичката на дървото. Там настройваше транзистора на вълните на Радио Люксембург и лежеше в тъмното сама, обгърната от музиката. И докато тя проникваше в неподвижния селски въздух и заливаше древния пейзаж с най-новите песни, кожата на Лоръл настръхваше от величавото опиянение, че е част от нещо по-голямо, от световна конспирация, от тайна групировка. Ново поколение от хора, които слушат точно в същия миг и са проумели, че светът и бъдещето са някъде там и ги очакват...

Лоръл отвори очи и споменът избяга. Топлината му обаче остана, тя се протегна доволно и проследи с очи пътя на една полска врана, отправила се към облаците. Лети, птичке, лети! Така ще направи и Лоръл веднага, щом завърши училище и стане на осемнайсет. Продължи да наблюдава и си позволи да мигне едва когато птицата стана колкото главичката на топлийка в далечната синева. Каза си, че ако постигне този подвиг, родителите ѝ ще са принудени да видят нещата от нейната гледна точка и бъдещето ясно ще се разгърне.

Очите ѝ триумфално се насълзиха и Лоръл отново плъзна поглед към къщата: към прозорците на стаята си, към богородичката, която с мама бяха посадили на гроба на клетия мъртъв котарак Констабъл, към пукнатината между тухлите, където бе оставяла писма до феите.

Спомените от времето преди, когато като малка събираше морски охлюви от плитко езерце на морския бряг и всяка вечер хапваше в предната стая в къщата на баба си край морето, бяха смътни, като сън. Фермата беше единственият дом, който познаваше. И въпреки че не искаше да има собствено кресло, обичаше да гледа родителите си да седят в техните всяка вечер, а докато заспива, да знае, че двамата си шепнат от другата страна на тънката стена и че само да протегне ръка, тя ще подразни някоя от сестрите си.

Щяха да ѝ липсват, когато замине.

Лоръл примигна. Щяха да ѝ липсват.